

Nr 757

Av herrar Hamrin i Jönköping och Nelander, i anledning av
*Kungl. Maj:ts proposition nr 58, angående övergång
till högertrafik.*

(Lika lydande med motion nr 612 i Första kammaren)

I propositionen nr 58 anförs, att som allmän princip vid omläggningen till högertrafik bör gälla att alla för omläggnings genomförande nödvändiga kostnader skall ersättas. I samband därmed behandlas även frågan om ersättningsgrunderna, varvid förutsattes att man i viss utsträckning bör räkna med en tidigareläggning av anskaffningen av nya bussar. En dylik tidigareläggning medför vissa finansieringsproblem för bussföretagen.

Den utredning (SOU 1961:62), som legat till grund för departementschefens överväganden i frågan, har antytt möjligheten att inrätta en statlig lånefond, avsedd att underlätta för bussföretagen att finansiera sina kostnader i samband med omläggningen. För egen del är departementschefen dock inte beredd att tillstyrka inrättandet av en sådan lånefond. Han säger sig dock vara medveten om att det kan uppkomma fall, där det för omläggnings genomförande framstår såsom absolut nödvändigt att finansieringsfrågan underlättas. Han anför att det, i de relativt få fall som det här kan bli tal om, i första hand bör undersökas om detta kan ske genom utbetalning i förskott på ersättning, vilken kan beräknas senare tillkomma bussföretaget.

Departementschefens uttalande innebär enligt vår mening en klar undervärdering av finansieringsfrågans svårighetsgrad. Särskilt i det fall då stads- och förortstrafik bedrivs av enskilda bussföretag, vilket förekommer i icke obetydlig utsträckning, blir svårigheterna stora. Sådan trafik kan sannolikt ej köras med dispensbussar av det slag som berörs i propositionen. Skall de berörda trafikföretagen på ett riktigt och smidigt sätt kunna medverka till att omlägningskostnaderna hålls nere, måste de i viss utsträckning tidigarelägga sin ersättningsanskaffning av bussar. Detta medför bl. a. direkta ränte-, garagerings- och avskrivningskostnader, vilka alltså enligt propositionen skall täckas av statsmedel. Men dessutom uppstår för företagen avsevärda finansieringsproblem, som består i att det årliga investeringsprogrammet väsentligt måste utökas på grund av tidigareläggningen av fordonsanskaffningen. Den nämnda finansieringsfrågan kan lösas genom inrättandet av en statlig lånefond, vilket den hallska utredningen föreslagit med instämmande från ett flertal remissinstanser. Det kan emellertid måhända vara tillräckligt att i stället skapa någon form av statliga kreditga-

rantier. Det föreligger ännu ej tillräckligt utredningsmaterial för att belysa denna fråga. Vi föreslår därför, att den särskilda kommission som skall tillställas för handläggningen av frågor i samband med trafikomläggningen ges, i samarbete med den teknisk-ekonomiska delegation som föreslås knuten till kommissionen som rådgivande instans, klara direktiv att överväga och till Kungl. Maj:t inkomma med förslag om nödvändiga åtgärder i nämnda finansieringsfråga.

Under hänvisning till det ovan anförda hemställas,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 58 måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära skyndsamt utredning genom den för trafikomläggningens administration föreslagna särskilda kommissionens försorg i syfte att skapa ett system för finansiering av omläggningkostnaderna för bussar.

Stockholm den 26 mars 1963

Yngve Hamrin
i Jönköping

Eric Nelander